

Бұл тәуелсіздігіміздің алғашқы жылдары болатын. 1993 жылдың басында Алматыда аспирантураны бітіріп, жаңадан кандидаттық диссертациямды қорғап, кафедраға оқытушылық қызметке кіріскен кезім. Сол кездегі кафедра меңгерушіміз тарих ғылымдарының докторы, профессор Атауов Сақтап Атауұлы жастардың нағыз қамқоршысы, шын жанашыры еді. Ол кісі мені ертіп проректордың кабинетіне алып келді. Кешкі, сырттай оқыту және тәрбие істері жөніндегі проректор Жамбыл Талқаұлымен тағдыр жолы осылайша алғаш түйістірген болатын. Шамалы күндерден кейін проректордың көмекшісі ретінде бірге қызмет атқарудың сәті түсті. Тәрбие, жастар мәселесі бойынша жиі кездесіп, ой бөлісіп, ақыл-кеңесін беріп отыратын. Ол жылдар мен үшін айтарлықтай өмір мектебі болды деп айта аламын. Бүгінде Жамбыл Талқаұлы елге белгілі азамат, білікті басшы, ғалым ретінде көпшілікке танымал болып отыр. Міне, сондықтан қолыма қалам алып, ағамыздың азаматтық бейнесін көрсету негізгі парызым деп білемін. Әрине, бір мақала көлемінде Жамбыл Талқаұлының өмір жолын түгел қамтып шығу мүмкін де емес. Десек те, ағамыздың тұлғалық бітімі мен кісілік келбеті жөнінде баяндай отырып, кейінгі жастарға тағылым боларлық үлгі-өнегесі туралы айта кетсек деймін.

Өмірде әке орны әркім үшін де аса қымбат. Ағамыздың әкесі Талқа Әуелұлы еңбегімен еленген ерлеріміздің қатарында орны ерекше. Әкесінің үлгі - өнегесі, тағылымы жас Жамбылдың зердесіне сәуле түсіріп, азамат, тұлға болып қалыптасуына айрықша әсер етті. Талқа Әуелұлы қиын-қыстау сәтте туып, сұрапыл соғыстың қан майданында шыңдалды. 1945 жылғы Жеңіс парадына қатысып, кейін еңбек майданына қызу араласты. Оңтүстік аймағында суландыру жүйесінің дамуына сүбелі үлес қосып, «Қазақстан Республикасына еңбек сіңірген гидротехник» атағын алумен қоса, бүкіл өмірін су шаруашылығы саласына арнады. Елдің ықыласына бөленіп, бірнеше аудан, қалалардың Құрметті азаматы атанды.

Осындайда «Тектіден текті туады, тектілік тұқым қуады» дейтін тамаша ой еріксіз еске түседі.

Шынтуайтында, жастайынан көп жайтты көңіліне түйіп өскен жан кейін келе көз келген дүниеге ойлы көзбен қарайтыны белгілі. Ой-санасының жетілуіне, қалыптасуына өскен орта мен тәлім-тағылым алған ата-ана өнегесінің ықпал ететіні де рас. Осыдан 60 жыл бұрын дүние есігін ашқан Жамбыл Талқаұлы Әйменовтің өмір жолы сан қырлы. Оның балалық шағы

Өмір жолы өскелең ұрпаққа

ӨНЕГЕ

Ғылым жолындағы оның ғажайып табанды ізденісі белгілі ғалымдардың назарына ілікті.

Көп ұзамай-ақ ол В.Куйбышев атындағы Мәскеу инженерлік-құрылыс институтының аспирантурасына жолдама алып, ғұлама ғалымдар – Т.М.Штоль мен А.С. Абрамовтың тікелей тәрбиесін көрді. Нағыз ұстазға тап болған шәкірттің бағы жанары айқын десек, Жамбыл Талқаұлы ұстаздарының арқасында кандидаттық диссертациясын сәтті қорғап, ғылым әлеміндегі өзіндік орнын белгілеп алды. Ғылым жолына түскен Жамбыл Талқаұлының саналы да толыққанды зиялы азамат болып қалыптасуында ҚР ҰҒА-ның қазіргі президенті, академик Мұрат Жұрыновтың орны үлкен. Тәуелсіз еліміздің талай талантты ғалымдары өздерін академик Мұрат Жұрыновтың шәкірттеріміз деп мақтан тұтса, өзін нағыз ғалым адамға жолықтырған тағдырына ризашылық танытқан Жамбыл Талқаұлы да осынау ұстазының алдында бас иеді.

1982-1985 жылдардың аралығында Жамбыл Талқаұлы Жамбыл гидро-мелиоративтік институтында факультет деканының орынбасары қызметін абыроймен атқара жүріп, сонымен қатар Жас ғалымдар кеңесінің төрағасы, Қазақстан ЛКЖО Жамбыл облыстық комитетінің белді маманы ретінде өзінің педагогтық, ғылыми және саяси тәжірибесін байытып қана қоймастан, өз өмір жолының мазмұнын байыта, толықтыра түсті. Іскерлігі мен ізденгіштігінің арқасында жастармен тез тіл табыса білетін Жамбыл Талқаұлы талай талантты жас ғалымдарға қолдау көрсетіп, өмірлік жолдама беріп

де білімді басшы бола білді.

Міне, осындай қажырлы еңбегі мен жемісті жұмыстарының нәтижесінде Жамбыл Талқаұлы 1996 жылы Ресейде докторлық диссертациясын қорғап, кейіннен институттың ғылыми жұмыс және халықаралық қатынастар жөніндегі проректоры қызметіне тағайындалды. Жамбыл Талқаұлы өз саласы бойынша еліміздегі екінші ғылым докторы еді. Бүгінде білім-ғылымның барлық белесін бағындырып, көптеген атақ-абыройларға, мақтау-марапаттауларға ие болған Жамбыл Талқаұлы 4 ғылыми монография, 24 оқулық пен оқу құралдарының, сондай-ақ 62 оқу-әдістемелік құралдардың авторы. 38 жыл бойы өзі үздіксіз қызмет атқарған жоғары оқу орындарында көптеген өнертабыстық жаңалықтардың ашылуына мұрындық болды.

1997 жылдан Жамбыл Талқаұлы Халықаралық қазақ-түрік университетіне оқу ісі жөніндегі проректор болып істеді, ал 2004-2012 жылдар аралығында аталмыш оқу орнының вице-президенті, директоры болды. Осынау жылдары Жамбыл Талқаұлы облыстық қоғамдық өміріне белсене араласты, облыстық мәслихаттың депутаты болып сайланды. Сонымен бірге, Түркістан қаласының дамуына, ондағы білім беру мен денсаулық сақтау нысандарының құрылысына, «Таза су» бағдарламасының жүзеге асуына үлкен үлес қосты. Осы атқарылған істердің басы-

артып келеді.

Аймағымыздың экономикасының дамуына, халықаралық қоғамдастығы интеграция үдерістеріне белсенді қатысып келе жатқан білім, ғылым және интеллектуалдық орталығына айналған. Ректорымыз білікті басшы Жұмахан Үшкемпірұлы Мырхалықовтың үзеңгілес серігі ретінде оқу орнының өсіп-өркендеуіне, зор жетістіктерге жетуіне Жамбыл Талқаұлының да қосқан үлесі аз емес. Сондықтан да білім ошағында білім нәріне сусындап жүрген және білім аңсап келер жүздеген жас өркен үшін тағылым алар өнеге болары сөзсіз.

Ол оқу орнының ғылымын дамыту мен ғылыми мамандарын даярлаудың басым бағыттарын айқындауда ғылыми-сараптамалық іргелі жұмыстарды жүйелі үйлестіру арқылы өз құзыреті шегінде халықаралық ынтымақтастықты, инновациялық

жаңа идеяларды дамыта отырып, оның жарқын болашағын қамтамасыз етуге атсалысып келеді.

Университеттің жұмысын алға қарай жылжытып, дамыта отырып, өзіне де, өзгеге де тыным бермейтін Жамбыл Талқаұлының талапшылдығы, іскерлігі, кез келген түйінді мәселенің өз шешімін тауып, жолға қоя білуі - әркімге өнеге боларлық қасиет. Қай кезде де, қашан да барлық іске жауапкершілікпен қарайтын, жұртшылықтың назарын әрдайым жаңашылдыққа бағыттап отыратын, тың бастамаларға бідек сыбаңа кірісетін Жамбыл Талқаұлының басшылығымен жүзеге асырылып жатқан іс-шаралардың өзі қаншама. Асылы, Жамбыл Талқаұлы басшы бола тұрса да, өзінің басшылық қызметінен бұрын қай кезде де адамдық болмысын жоғары қоя білетін ерекше жан. Бірінші проректорлық қызметтің тізгіні тап осы Жамбыл Талқаұлындай білікті басшының құзыретіне берілгеніне көпшілік риза десек, артық айтқандық емес. Қарамағындағы қызметкерлерінің қарым-қабілетін байқап, қас-қабағына қарап, соған байланысты тығыз жұмыс атқаратын басшының бірі.

Көріп отырғанымыздай, Жамбыл ағамыздың түп-тамырының, басшылық, іскерлік, азаматтық, тұлғалық қасиеттерінің тым тереңде жатқанын байқау қиын емес.

Осынау текті әулеттен түлеп шыққан тәрт үл. бір қыздым

